

Itä-Uudenmaan Kylät ry.

Toimintakertomus 2009

Yhdistys

Itä-Uudenmaan Kylät ry on vuonna 2000 perustettu kylien yhteenliittymä, joka toimii kahdentoista kunnan alueella Itä-Uudellamaalla ja lähiseudulla. Itä-Uudenmaan Kylät ry toimii kiinteässä yhteistyössä Suomen Kylätoiminta ry:n ja Svensk Byaservicen kanssa. Yhdistys edistää Itä-Uudenmaan kylien kehitystä, toimii alueensa kylien yleisten ja yhteisten etujen valvojana, kehittää kylien välistä yhteistyötä sekä toimii puoluepoliittisesti sitoutumattomana kylien edunvalvojana.

Hallinto

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 8.4.2009 Porvoossa, meripartiolaisten tuvalla Tarkkisissa. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Esko Taanila ja hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

Pirkko Brand, Valko	(Keijo Tähtinen, Tesjoki)	2009-2010
Matti Puotila, Tarkkinen	(Annika Björk, Tarkkinen)	2009-2010
Ilkka Ceder	(Marjut Ståhls)	2009-2010
Jari Tuominen, Mäntsälän Kylät	(Veijo Peltola, M:län Kylät)	2009-2010
Anita Kovalainen	(Ritva Pihlaja)	2008-2009
Hannu Salminen varapj.	(Bo-Johan Johansson)	2008-2009
Erja Sihlman	(Kaj Kullberg)	2008-2009

Hallituksen jäsenistä Brand, Puotila ja Tuominen ovat uusia.

Tuominen ilmoitti erostaan loppuvuodesta, hänen muutettuaan paikkakunnalta. Hänen tilalleen valittiin Mäntsälän Kylät ry:n varsinaiseksi edustajaksi Olli-Pekka Eskelinen.

K.G. Gummerus valittiin tilintarkastajaksi ja hänen varatilintarkastajakseen Jan Andersson. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 28.4.2009 Mäntsälässä Hannu Salminen valittiin varapuheenjohtajaksi ja Anne Juujärvi kirjanpitäjäksi.

Kyläasiamies Mia Aitokari toimii hallituksen sihteerinä.

Alkuvuoden kokoukset vanhalla hallituksella pidettiin seuraavasti:

4.2	Porlammin elämysverstaalla
9.3	Pikkuparlamentti, Askola

Uusi hallitus on kokoontunut seuraavasti:

28.4	Kunnantoinimisto, Mäntsälä
16.6	Nahkhiir, Mallusjoki
8.9	Storören, Sipoo
25.11	Grand, Porvoo

Toiminta

Yhdistyksellä on hallitus, joka päättää yhdistyksen toiminnasta vuosikokouksessa hyväksytyn toimintasuunnitelman puitteissa. Yhdistyksellä on palkattu kyläasiamies 50% työsuhteeseen, joka on pääasiallisesti keskittynyt yhdistyksen varsinaisen toiminnan pyörittämiseen. Kyläasiamies vastaa yhdistyksen käytännön työstä, auttaa kyläsuunnitelmien laatimisessa, toimii portaalin tukihenkilönä ja yhdistyksen sihteerinä. Lisäksi kyläasiamies edustaa paikallista kylätasoa erilaisissa alueellisissa,

kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Kyläasiamies myös organisoii tapahtumia ja verkottaa yhdistyksen toimimaan yhteistyössä muiden paikallisorganisaatioiden kanssa.

Kyläpäällikköpäivät

Yhdistys järjesti kyläpäällikköpäivän Pernajan Kvarnuddenissa 15.9.2009. Päivään osallistui yli 50 kyläaktiivia. Pääpuhujana oli fil. tri. Aaro Harju, Sivistysliitto Kansalaisfoorumista. Päivän aikana käsiteltiin mm. kylätoiminnan tulevaisuudenkuvia, hankerahoitusta, kyläpäällikkökoulutusta sekä yhdistyksen tarjoamia palveluita. Päivä järjestettiin yhteistyössä Posintra ry:n kanssa.

Ruotsinkielistä kyläpäällikköpäivää ei saatu osallistujien vähäisyyden vuoksi järjestettyä, kahdesta yrityksestä huolimatta. Sen sijaan kyläasiamies kävi neljässä ruotsinkielisessä kyläillassa kertomassa toiminnasta ja aktivoimassa uuteen. Ruotsinkielistä informaatiota saatiin myös levitettyä jäsenistölle lähetettävän Maaseutuplus-lehden avulla.

Hanketyöryhmä

Seudullisten oppilaitosten ja Posintra Oy:n hallinnoima hanketyöryhmä on osoittautunut mielekkääksi foorumiksi jakaa tietoa alueellisista kehittämis- ja koulutushankkeista ja niiden toteutumisesta. Kyläasiamies osallistuu hankeryhmän kokouksiin. Ryhmän toimintaan osallistuvat oppilaitokset, toimintaryhmä, kehittämissyhtiöt sekä kylien yhteenliittymä. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti eri puolilla toimialuetta.

Landsbygdsriksdagen

Ahvenanmaan Landsbygdsriksdagenista saatu viestikapula vuodelle 2010, aiheutti työmäärän lisääntymistä. Rahoituksen ja paikallisjärjestelyiden suunnittelu aloitettiin kyläasiamiehen johdolla. Landsbygdsriksdagen järjestetään yhteistyössä SSC:n, Svensk Byaservicen ja SILMU ry:n kanssa Haikossa 25-26.9.2010.

Hyvinvointifoorumit

Aluekeskusohjelman kuuluvaa palveluyrittäjyyden ohjelmaa on edistetty kokoamalla yrityksiä verkostotoimintaan ja tarjoamalla niille työkaluja kasvuun ja tuotekehitykseen sekä yhteistyöhön muiden yritysten, kolmannen sektorin ja julkisen sektorin kanssa. Itä-Uudenmaan Kylät ry on osallistunut alueellisten hyvinvointifoorumeiden järjestelyihin aluetuntijana ja organisaattorina.

Kyläportaali (www.itukylat.fi)

Vuonna 2004 käynnistetyn yhteisen, kaikkien kylien käyttöön tarkoitetun kyläportaalin kehittäminen ja ylläpito kuuluu olennaisesti yhdistyksen toimintaan. Portaali on aloitettu yhteishankkeena Idässä Itää ry:n kanssa ja siirtyi Idässä Itää ry:ltä yhdistyksen hallinnoitavaksi vuoden 2007 alusta. Jo nyt on kaikista Itä-Uudenmaan Kylät ry:n toimialueen rekisteröidyistä kylistä 40 kpl liittynyt mukaan kyläportaaliin. Kyläportaalin järjestelmä on toimiva ja helppokäyttöinen. Keväällä 2009 järjestettiin koulutustilaisuudet Myrskylässä sekä Porvoossa ja syksyllä yhteinen koulutustilaisuus Myrskylässä. Uusia kyliä on avustettu hyödyntämään portaalia operatiivisena ja jatkuvana kommunikointikanavana sekä aktivoitu uusia kyliä mukaan hankkeeseen. Kyläportaalista on luotu informaatio- ja näyteikkuna itäusmaalaiseen kylätoimintaan, kulttuuriin ja perinteeseen.

Maallemuutto.infon sulauttaminen kyläportaaliin todettiin olevan luonteva osa Itä-Uudenmaan Kylät ry:n toimintaa. www.maallemuutto.info on Itä-Uudenmaan alueen kuntien yhteinen maaseutuasumisen markkinointikanava.

Portaaliin tarjotaan myös mahdollisuus liittää ja luoda muiden kuin kyläyhdistysten sivuja. Kaksi yhdistystä on luonut oman sivunsa Itä-Uudenmaan Kylät ry:n portaaliin. Portaaliin avattiin myös Landsbygdsriksdagenin oma sivusto www.landsbygdsriksdagen.fi

Kyläasiamies päivittää portaalia oman työnsä ohella ja osallistuu kouluttajana koulutustilaisuuksiin.

"Itä-Uudenmaan Kylät toimii"-hanke

Vuoden 2007 alusta Itä-Uudenmaan Liitto myönsi kolmivuotisen rahoituksen hankkeelle Itä-Uudenmaan Kylät toimii. Sen avulla Itä-Uudenmaan Kylät ry:n toiminta vakiinnutetaan ja yhdistyksen tehtäväkenttää monipuolistetaan. Seuraavat osa-alueet kuuluvat hankkeeseen:

- **Malmgårdin markkinat** , jonka järjestämiseen vuonna 2008 Malmgårdin kartanolla ei ollut mahdollisuutta. Korvaavaa tapahtumaa on etsitty. Erilaisia vaihtoehtoja mm. kartanoiden kanssa on kartoitettu. Lopputulokset eivät ole olleet lupaavia mm. pysäköintitiloista johtuen. Selvittämistä jatketaan.
- **Kyläportaali:** Vuonna 2004 käynnistetyn yhteisen, kaikkien kylien käyttöön tarkoitetun kyläportaalin kehittäminen ja ylläpito. Kyläportaalin käyttö laajenee ja portaalin tarve on osoitettu selvästi.
- **Kyläsuunnitelmat:** Pitkän aikavälin tavoite on se, että suuri enemmistö kaikista kylistä saa oman kyläsuunnitelman laadittua. Kyläsuunnittelutyötä on jatkettu resurssien puitteissa kylien omaa aktiivisuutta hyödyntäen.
- **verkosto- ja yhteistoiminta ylös- ja alaspäin, tiedottaminen ja mukanaolo maakunnallisissa ja valtakunnallisissa keskusteluissa:** Suomessa kylätoiminta ja maakunnallinen vaikuttaminen lisääntyy tulevina vuosina. Tämä johtuu mm. kuntauudistuksesta ja palvelurakenteen muutoksista. Tämän johdosta on myös valtakunnallinen, maakunnallinen ja paikallinen keskustelu ja verkostoyhteistyö vahvistunut. Yhteistyötasoja on sekä paikallisissa, kunnallisissa, alueellisissa, valtakunnallisissa että kansainvälisissä yhteyksissä.
- **seminaarien järjestäminen:** Omassa maakunnassa järjestetään seminaareja ja tiedotustilaisuuksia erilaisista ajankohtaisista kyliä koskevista asioista. Kts. luettelo alla.
- **kyläidentiteetin vahvistaminen:** Avustetaan kylien omien yhdistysten aktiivi- ja vastuuhenkilöitä (kylä- ym. yhdistysten hallituksia) rakentamaan lisää ja uutta yhteenkuuluvuutta, mm. auttamalla erilaisten tilaisuuksien järjestämisessä sekä tarjoamalla mahdollisuus vertaistapaamiisiin mm. kyläpäällikköpäivillä. Kts. luettelo alla.
- **kyläkoulujen ym. toimien arvioiminen ja kehittäminen sekä ratkaisumallien luominen:** Maakunnallinen kylien yhteenliittymä arvioi ja selvittää erilaisten muutosten vaikuttavuutta ja todennäköisyyksiä. Tätä on toteutettu mm. yhdessä Forum Östra Nylandin sekä HAMK/ Laurean kanssa, mm. Kylät ja ilmastonmuutos-hankkeessa sekä Helsingin Yliopiston kylätutkimuksen kautta (valmistuu 2010).
- **Kyläasiamiehen palkkaaminen 50% työsuhteeseen kolmeksi vuodeksi eteenpäin**
Kaikki yllämainitut tehtävät edellyttävät, että yhdistyksellä on aktiivisen hallituksen lisäksi myös koordinaatio- ja toimintahenkilö, joka voi vastuullisesti ja korvausta vastaan kunnolla vastata kaikista yhdistyksen juoksevista ja hallituksen päättämistä asioista.
Kyläasiamies on vastannut kyseisistä toimista vuoden 2009 aikana.

Hankkeen kohderyhmät

Itä-Uudenmaan kylät toimii- hankkeen kohderyhmänä ovat kylien asukkaat ja kyläyhteisöt. Arvion mukaan kylissä ja maaseudulla asuu yli 60.000 asukasta. Alueen kunnat ja maaseudun palveluntarjoajat ovat toissijaisena kohderyhmänä.

Muu hanketoiminta

Yhdistys on aktiivisesti suunnitellut kahta uutta hanketta, kyläsuunnitteluhanketta ja kylien aktivointihanketta. Hankesuunnitelmat on kirjoitettu ja rahoitus haetaan paikalliselta toimintaryhmältä sekä maakuntaliitolta. Omarahoitusosuuksiin haetaan tukea säätiöiltä.

Muu toiminta

Itä-Uudenmaan Kylät ry. pyrkii toimimaan aktiivisesti eri alueilla maaseudun ja kylien aktiivisen otteen säilyttämiseksi. Uusien yhdistysten perustaminen ja olemassa olevien aktivoiminen kuuluu keskeisesti yhdistyksen ja kyläasiamiehen tehtäväkenttään. Koko toiminnalle haasteellisuutta luo toimintakentän vahva kaksikielisyys, joka usein vaikuttaa myös työmäärän lisääntymiseen kääntämistarpeesta johtuen. Itä-Uudenmaan Kylät ry on aktiivisesti osallistunut Mäntsälän Kylät ry:n alueella tapahtuvaan kyläsuunnitelmien päivittämiseen.

Maakunnan vuoden kyläksi valittiin Köpbacka Loviisasta. Itä-Uudenmaan Kylät ry osallistuu valintaprosessiin yhdessä maakuntaliiton edustajien kanssa.

Yhteistyötahot

Keskeisiä yhteistyötahoja ovat olleet maakuntaliitto, SILMU ry ja aluekeskusohjelma. Itä-Uudenmaan Kylät ry:llä ja SILMU ry:llä on ristikkäisedustus hallituksissa.

Kyläasiamies Mia Aitokari edustaa Itä-Uuttamaata Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän teemaryhmässä, Svenska Temagruppen för landsbygdsutveckling. Teemaryhmässä on kaksi edustajaa Itä-Uudeltamaalta, toinen on Per-Stefan Nyholm Itä-Uudenmaan Liitosta. Ryhmän puheenjohtajana toimii kansanedustaja Mats Nylund, RKP ja sihteerinä Peter Backa Svensk Byaservicestä.

Peter Backan opintovapaan aikana kyläasiamies Aitokari on toiminut hänen sijaisenaan. Sopimus toteutetaan ostopalveluna Svenska Studiecetralenin ja Itä-Uudenmaan Kylät ry:n välillä.

Ritva Pihlaja, hallituksen varajäsen, toimii Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän kansalaisjärjestöteemaryhmän projektipäällikkönä. Teemaryhmän tehtävänä on toimia valtakunnan tasolla eri tavoin maaseudun kolmannen sektorin toiminnan edistämiseksi. Lisäksi Ritva Pihlaja toimii tutkijana Helsingin yliopiston hankkeessa "Kolmas sektori kunta- ja palvelurakenteen uudistuksessa", jolla haetaan tietoa maaseutukuntien järjestöjen kanssa tekemästä yhteistyöstä.

Kyläasiamies on valittu Suomen Kylätoiminta ry:n kansainvälisten asioiden jaostoon sekä Maaseutuplus-lehden toimitusneuvostoon.

Itä-Uudenmaan Kylät ry osallistuu myös maakunnan kuntien PARAS-selvitysten arviointiin, huomioi palvelujen toimivuuden ja saatavuuden myös tulevaisuudessa julkisen sektorin rahoituksen kiristyessä. Kyläasiamies toimii myös usean paikallisen yhdistyksen hallituksessa ja on täten aktiivisesti vaikuttamassa maakunnan eri tahojen jatkosuunnitelmiin ja näkemyksiin. Näistä yhdistyksistä mainittakoon FÖN (Forum Östra Nyland), joka on avoin kansalaisfoorumi, joka järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista, sekä Itä-Uudenmaan museoiden yhteistyöryhmä (40 museota), jossa kyläasiamies Mia Aitokari toimii puheenjohtajana.

Hallituksen jäsenet luovat laajan kontaktipinnan toimintaamme osallistumalla muiden alueen yhdistysten toimintaan.

Yhdistys on järjestänyt yhdessä muiden tahojen kanssa 2009 seuraavat tapahtumat ja tilaisuudet:

13.1	Hyvinvointifoorumi	Pernaja	40 osallistujaa
10.2	Hyvinvointifoorumi	Liljendal	40 -
16.4	Portaalikoulutus	Porvoo	12 -
22.4	Ilmastokeskustelu I	Porvoo	30 -
23.4	Verkostofoorumi	Myrskylä	35 -
12.5	Ilmastokeskustelu II	Loviisa	40 -
13.5	Portaalikoulutus	Myrskylä	10 -
25.8	YTR-sihteeristön retki	Itä-Uusimaa	20 -
15.9	Kyläpäällikköpäivä	Pernaja	50 -
6.10	Itävaltalaisen paikallistoimijoiden vierailu	Porvoo	40 -
12.10	Kuntaliitoskeskustelu	Loviisa	60 -
16.12	Kotisivukoulutus	Myrskylä	15 -
30.12	"Kiitos ja näkemiin Pernaja"	Pernaja	120 -

Yhdistys tai sen edustaja on osallistunut 2009 seuraaviin tapahtumiin ja tilaisuuksiin:

1.2	Vuoden Kylä 2008-juhla	Porlammi	80 osallistujaa
9.2	Rådslag, fri bildning	Porvoo	40 -
24.2	Kvinnor och karriär, AKAN	Porvoo	60 -
4.3-7.3	Opintomatka SLGI (SILMU ry)	Itävalta	40 -
11.3	Mäntsälän Kylät ry vuosikokous	Mäntsälä	20 -
20-21.3	Kylätoimijoiden neuvottelupäivät	Riihimäki	100 -
25.3	Tammerforsträffen	Tampere	20 -
2.4	Hyvinvointifoorumi	Sipoo	40 -
4.4	Pikkupääsiäinen	Porvoo	1200 -
14.4	Kylät ja ilmastonmuutos- kokous	Vantaa	15 -
28-29.4	Leader-parlamentti	Helsinki	80 -
28.4	Keisarin kalaasit	Mäntsälä	200 -
20.5	Maakuntaseminaari	Porvoo	100 -
21.5	Kansainvälinen museopäivä-retki	Itä-Uusimaa	45 -
27.5	Maaseutupoliittisen selonteon lähetekesk.	Helsinki, eduskunta	300 -
1-2.6	Kyläasiamiestapaaminen	Etelä-Savo	20 -
3.6	Kokonaisvaltainen kyläsuunnittelu-seminaari	Pieksämäki	90 -
10-11.6	YTR:n hankeseminaari	Tampere	60 -
20.6	Kyläjuhannusjumalanpalvelus	Pitkääpää, Pernaja	50 -
23.6	Kirjanluovutustilaisuus	Pernaja	50 -
25.6	Kirjoittajaseminaari (antologi sv.)	Tampere	10 -
19.7	Saaristojumalanpalvelus	Vätskär, Pernaja	30 -
9.8	Kyläjumalanpalvelus	Sarvisalo, Pernaja	30 -
16.8	Kaavoitusinformaatio, Edesby	Isnäs	30 -
19.8	Kyläkirjan julkaisu	Kerkkoo, Porvoo	40 -
28.8	SYTYn strategiaseminaari	Helsinki	60 -
1.9	Kulttuuri ja hv-seminaari "Rajapintaan"	Ruotsinpyhtää	40 -
16.9	Maallemuuttoseminaari	Tampere	50 -
18-19.9	Kaksikielisten toimintaryhmien tap.	Tammisaari	40 -
1-3.10	LOKAALI-paikallistoimijapäivät	Vaasa	150 -
23-25.10	Ok-messut, maallemuutto.info	Vantaa	1000 -
5.11	Talouskoulutus, SYTY	Riihimäki	60 -
6-8.11	ELMA-messut	Helsinki	5000 -
19.11	Folkinget, Roadshow	Porvoo	30 -
24.11	Tammerforsträffen	Tampere	25 -

Tiedottaminen

Kaikki paikallislehdet ja molemmat paikallisradiot ovat aktiivisesti tiedottaneet Itä-Uudenmaan Kylät ry:n toiminnasta. Kyläasiamiestä on haastateltu yhteensä 6 kertaa paikallisradioissa. Yleisradion toimittaja Tuovi Putkonen teki juhannusohjelmaan haastattelun ja koosteen Itä-Uudenmaan Kylät ry:n kesäkokouksesta Mallusjoelta.

Kyläasiemies on edelleen aktiivisesti kirjoittanut artikkeleita mm. Maaseutuplus- lehteen.

Keskeinen tiedotuskanava jäsenistöllemme on oma portaalimme, jäsenkirjeet sekä yleiset tiedotteet.